



75 / Rudolf Anthon, člen Jednoty divadelních ochotníků besedních, v roli císaře Zikmunda v představení Souboru předních členů UMDOČ na Jiráskově Hronově 1934.

O svatých ad. 1606 jezuita uvedena výpravná holdovací inscenace Tobias junior při příležitosti svatby pana V. V. z Lobkovic. 1622 zpráva o patrovém jevišti. 1664 hra o Cyrilu a Metoději se 175 účinkujícími. 1683, 1685 a 1687 pašijové průvody. Největší rozmach a výpravnost jezuitských her na konci 17. stol., kdy se začaly obracet k antické mytologii. 1698 postaveno nové jeviště, zavedeny kulisy. 1731 výpravné nastudování melodramatu J. R. Kellera o sv. Janu Nepomuckém. 1754 svatojánská opera Adama Enzendorfa (jezuita).

1575-1593 a 1745-1770 *premonstráti* na Hradisku, koncem 16. stol. i světské hry (německy). Pro obhroublost zakázány. Často se hrálo k uctívání a poctě významných osob (císař Rudolf, Zikmund Bathory, arcikníže Leopold ad.). 1748 (1758) při návštěvě Marie Terezie na Hradisku h. v nářečí pololidová „hanácká opera“ Pargamotéka, h. alumnové (seminaristé). Začátkem školního roku hry k poctě svatých (sv. Pavlína, sv. Ignác, bl. Stanislav Kostka, Cyril a Method ad.). I k oslavě osobností či událostí v panovnické rodině. Dále viz heslo Klášterní Hradisko.

Koncem 17. stol. „hauptakce“ německých komediantů. 1721 provozovali operu *měšťané* v sále purkrabského domu. 1731 pokus o zápletkovou hru o Václavu IV. Od 1721 snahy o postavení stálého divadla, německy se hrálo U Müllerů, (později hotel Pietsch). Pak 1770-1818 v Královském městském národním divadle na Dolním náměstí němečtí komedianti, zde několikrát i česky, např. 1815 zpěvohra *Strašidlo ve mlýně* (není doloženo spolehlivě). 1828 zah. stavba nového městského divadla na místě bývalého „komandantského“ domu na náměstí, 1830 divadlo otevřeno, zde se hrálo česky častěji, mj. 1843 Berounské koláče, Divotvorný klobouk, jinak se česky hrávalo zejména při benefičích.

Do jeho sálu v prvním poschodí se vystupovalo po dvojrámenném schodišti monumentálního vzhledu – ale nad masnými krámy v přízemí, odkud návštěvníky obtěžoval pach a hmyz.

1848 kvalitativní zlom v českých produkcích, Paličova dcera za účasti J. K. Tyla, Palackého, Havlíčka a Trojana. František Josef I. navštívil představení Čech a Němec (Štěpánek) s upraveným

názvem na Moravec a Němec. Od té doby česky pravidelně po celé zimní období v neděli odpoledne. Členem souboru i Tylův syn pod pseudonymem Horník. 1862 zal. *Slovanský čtenářský spolek* (později *Občanská beseda*).

1872 zal. *JDO besedních*, zásluhy dr. Čáp a H. Hodan, 70 zakládajících členů. V první sezoně přes 30 představení, zah. veselohrou *Pst! (Scribe)* a *Hrajete v šachy?*, dále např. Debora, Paličova dcera, Farář z Podlesí, Mlynář a jeho dítě, Diblík aj. 1872-1875 r. H. Hodan. Hrálo se v malém sále Besedy (U české lípy) na Dolním náměstí, od 1891 ve velkém sále. 1876-1878 útlum činnosti v důsledku vnitřních a národnostních sporů, později hrozilo úřední rozpuštění pro nečinnost, řádné obnovení aktivity až 1890.

1880 zal. *Pěvecko-hudební spolek Žerotín*, později proslul uváděním oper a operet. 1880 úryvky z *Prodané nevěsty*, 1882 úryvky z *Hubičky*. 1884 čtvrté jednání z *Trubadúra*. S Žerotínem spolupracovali skladatelé A. Dvořák a K. Bendl. 1882 po prudkých národnostních sporech vyhlášeno divadlo za výlučně německé. Češi hráli v hostincích, hl. v zahradě na Mořickém náměstí, v měšťanském pivovaru, později v DD, v Těšetické pivnici a v Nd. 1890 Žerotín nastudoval 2. dějství *Čarostřelce* a scénicky kantátu *Švanda dudák* (Bendl). 1892-1920 46 představení *Prodané nevěsty*, 1894 *Hubička*, 1902 *Dalibor*. 1908 první opereta (*Netopýr*), 1913 *Dvě vdovy*, ve spolupráci s operou ND 1916 *Lazebník sevillský*.

1898 vyvrcholení činnosti JDO besedních *Paní mincmistrová*, *Zvíkovský rarášek* a J. K. Tyl (*Šamberk*). Zájezd do Hranic, spolupráce s profes. divadly. 1899 *Madam Sans-Gêne*, jh. M. Laudoová, též 1901 v dramatu *Bouře* (Sudermann), 1902 *Fedora* (Sardou).



Zájezd obětavých přátel čes. menšiny v Uničově
«Divadelní a vzděl. spolek »Jeroným« z Olomouce
do Uničova.

Místní osvětová komise a odbor Národní jednoty v Uničově
uspořádá v neděli dne 11. října 1931
ve dvoraně Mír. domu v Uničově divadel. představení

At' Vás nevykradou!!

Veselohra o 3 dějstvích. Napsal Zdeněk Štěpánek a B. Vrbský.
Hráno všude s velkým úspěchem!

OSOBY:

Rudolf Vilím, architekt	p. Mazal
Hela, jeho žena	sl. Derková
Mila Braunová	sl. Čehovská
Vincenc Flandrka	Dr. Anthon
Elvíra, jeho žena	p. Šýkorová
Karel, jejich syn	p. Ing. Pejšek
Lojzka	sl. Štejskalová
Domovnice	sl. Smyšilová
Policejní komisař	p. Kraus

Repertoární hra městského divadla na Král. Vinohradech.

Režie: Dr. Anthon. Výprava: Fr. Kraus.

Počátek divadelního představení přesně o 3. hod. odpoledne.

Ceny míst:

Křeslo 5, balkon 4/50, I. místo 4/50, II. místo 4, III. místo 3, ku stání 2 Kč.

Předprodej lístků v obchodě p. Josefa Gajdošíka v Uničově.

O hojnou účast prosí a do Uničova srdečně zvou pořadatelé.

Kdo chcež prožít radostné sváteční chvíle opravdového umění,
přijď! Hojnou návštěvou potvrdíme současně svou přátelskou
vďečnost našim milým a obětavým příznivcům z Olomouce. —
Hrají ve prospěch odboru Národní jednoty v Uničově.



Typ Uničov.

76 / Spolek divadelních ochotníků Jeroným uspořádal roku 1931 představení pro české menšiny v Uničově.